

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 10 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptuj, v nedeljo dne 21. januarja 1917

XVIII. letnik

Nočejo!

Nočejo mira — kri otemnela jim je zlata pijana srea, blaznemu satanu so podobni, ki v peklu vlada v kupu gnoja...

Človeštvo jim nič je, sovraštvo jim bič je, umor jim je bog in ljubav trinog...

Mi smo za mir in srečo človeško, roko smo v pravo dali vam tja, — vi jo premagani ste odbili, nočete konca solz in gorja...

Zdaj gre se za cilj vaš, zdaj gre se za dom naš, — nam — nikdo trinog, pravica nam bog!

L. K.

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 11. januarja. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Na južnem krilu od nadvojvode Jožefa zapovedanih bojnih sil traja pogorski boj naprej. V dolini Susita in Kasinu bil je naš napad naprej nošen. Severno ceste Oitoz naskočili so avstro-ogrski in nemški bataljoni več ruskih postojank. Na mnogoštevilnih krajih potrudil se je sovražnik, pridobiti nazaj izgubljeno ozemlje; bilo je pa zamán. Naš dnevni plen je znašal včeraj v tem prostoru 800 vjetih in 6 strojnih pušk.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 11. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severno Yperna bil je en sovražni napad pod težkimi izgubami za nasprotnika zavržen. Na ozkem kraju vsiljeni Angleži bili so s protisunkom nazaj vrženi. Tudi južno od Yperna ostali so sunki močnejših sovražnih patrolj brezuspešni. Naši letalci sestrelili so dva angleška privezana balona, ki sta goreča na zemljo padla.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Živahnemu artiljerijskemu delovanju med Rigo in Smorgonom sledilo je včeraj, ponoči in danes v jutru več ruskih napadov in sunkov močnejših oddelkov,

ki so bili popolnoma zavrženi. (Nadalje glej avstrijsko poročilo.)

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 12. januarja. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. V izlivnem kotu Sereta vzeli so boji ugodni potek. Na južnem krilu armadne fronte nadvojvode Jožefa vrgli so avstro-ogrski in nemški bataljoni južno od Oitoz-cesta sovražnika v hitrem naskoku iz večih zaporedoma ležečih visočinskih postojank. Boj je stal Ruse razven težkih krvavih izgub 6 strojnih pušk in 3 minske metalce, ki so poleg enega oficirja in 80 mož v naši roki ostali. Ruski protisunki so potekli, kakor na prejšnjih dneh, brezuspešno.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Naši letalci ob Soči.

K.-B. Dunaj, 12. januarja. Uradno se danes razglasa:

Eno brodogve pomorskih letal je v noči od 11. na 12. t. sovražno odporno letališče pri Beligni, ki je bilo po razrušenju po naših letalcih pri napadih dne 14. novembra in 6. decembra zopet zgrajeno, jako uspešno z bombami obmetalo. V novo postavljene hangarje se je večkrat polno zadelo.

Mornariško poveljništvo.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 12. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Na naših postojankah pri Armentieres in Lensu ter na obeh straneh ceste Albert-Baupau me ležal je sovražni artiljerijski ogenj, na katerega smo krepko odgovarjali. Severno od Ancre napadli so Angleži v jutranjih urah dvakrat brezuspešno. Pri Serre razbil se je njihov napad pred našimi črtami. Severno od Beaucourta bili so po začetnih uspehih s krepko peljanim protisunkom izgubeno v svoje izhodne postojanke nazaj vrženi. 50 vjetih in 2 strojni puški ste ostali v naši roki.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob Düni in v pokrajini jezerov južno Dünaburga se je bojno delovanje včeraj bistveno povišalo. Ob železnici Wilna-Dünaburg bile so napadajoče ruske kompanije pod velikimi izgubami zavržene. Pri dveh manjših lastnih napadih južno-zapadno od Rige vjeli smo 32 mož. — Fronta nadvojvode Jožefa (glej avstr. poročilo) — Armada Mackensen. V močvirnatih dolini med Brailo in Galacom potisnili smo Rusa nazaj proti Seretu. Zavzeli smo Burtea. V noči od 10. na 11. januarja poskusile so oborožene sovražne ladje, priti po Donavi mimo Isaccea proti severu.

En parnik je bil z našim artiljerijskim ognjem potopljen, drugi pa prisiljen, da se spusti na severno obrežje.

Makedonska fronta. Južno jezera Ochrida napadel je sovražnik avstro-ogrsko-bolgarsko fronto za Cera vo. Postojanke so bile držane.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Cesar Viljem o sovražnikovem odgovoru.

W.-B. Berlin, 12. januarja. Iz velikega glavnega stana se poroča sledeči oklic:

Nemškemu ljudstvu!

Naši sovražniki so pustili krinko pasti. Najprve so s sramotanjem in hinavskimi besedami o ljubezni do svobode ter človečanstvu našo pošteno mirovno ponudbo zavržili. V svojem odgovoru na Združene države Amerike so se zdaj izjavili preko tega za željo po pridobivanju, katere sramotnost še njih obrekovalno vtemeljevanje povišuje. Njih cilj je pokončanje Nemčije, razkošanje z nami zvezanih sil in tlačanstvo prostosti Evrope ter morja pod istim jarmom, katerega nosi že zdaj s škripanjem zob Grčija. Ali kar v tridesetih mesecih najkrvavejše vojne in najbrezvestnejšega gospodarskega boja niso zamogli doseči, tega tudi v vsej bodočnosti ne bodo zamogli izvršiti. Naše slavne zmage in jeklena moč volje, s katerim je naše bojujoče se ljudstvo pred sovražnikom in doma vsako težavo in bedo vojne nosilo, jamčijo, da se naša ljubljena domovina tudi v bodoče nima ničesar bati. Visoko plamteča ogorčenost in sveta jeza bodete vsega nemškega moža in žene moč podvojili, istotako ako so v boju dela ali za žrtve pripravljenem trpljenju. Bog, ki je ta krasni duh svobode v srce našega hrabrega ljudstva vsadil, dal bode nam in našim zvestim, v viharju izkušenim zaveznikom še polno zmago nad vso sovražno poželjivostjo po moči in uničevalno besnostjo. Viljem.

Grozna usoda rumunskih beguncev na Ruskem.

Berlin, 12. januarja. Pobegnolo rumunsko prebivalstvo gre žalostni usodi nasproti. Rуска vlada je odredila, da rumunski begunci ne smejo v Besarabiji ostati, marveč se morajo odposlati bolj proti vzhodu. Pri prevelikem delu železnic in pomanjkanju vozov dela to odpošiljanje nepremagljive težave. Vsi listi so polni poročil o neprijetnostih, ki jih prinašajo rumunski begunci seboj, in o nepopisljivi bedi, ki vlada med njimi. Vsled pomanjkanja vozov morajo nesrečneži peš korakati. Pri tem težavnem potovanju v zimi na groznih cestah ostanejo tisoči ženskin in otrok ter starčkov ležati in poginejo ob cestah. Vso moško prebivalstvo med 15. in 60. življenjskim letom se od ruskih oblasti zadržuje, da se bode uvrstilo v armado. Tako ima Rumun-

skaj isto usodo kakor Srbija. Njeno žensko in mladostno prebivalstvo poginava na begu v množicah vsled pomanjkljive preskrbe entente. Ostanek njenih mož pa se žene neizprosno v boj in izkrvaveva.

Potopljeni italijanski vojni parnik.

Basel, 12. januarja „Baseler Anzeiger“ poroča iz Rima, da se je italijanska linijska ladja „Regina Margerita“ vsled min ali torpeda potopila. 600 mož posadke je vtonilo. (Uradno ta vest še ni potrjena).

Ladja je bila 13.480 ton velika in leta 1901 zgrajena. Posadka znašala je 820 mož.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 13. januarja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Mihalea, zapadno od Vadeni, so turške čete naskočile. V roki napadalca je ostalo 400 mož in nekaj strojnih pušk. Obenem so zavzeli Bolgari neki še od Rusov zasedeni samostan severno reke Buzaul v bližini njenega izliva. — Na obeh straneh Oito z-doline zavrnile so avstro-ogrsko in nemške močne ruske napade popolnoma, deloma v ročnem boju. Severno doline Slanic se je potom napada nemških oddelkov na ozemlju pridobilo. Vjelo se je 4 oficirje in 170 mož, zaplenilo pa 7 strojnih pušk ter 7 metalnih min.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 13. januarja (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severno Ancre nadaljeval je Anglež svoje nove napade zoper Serre. Bili so večinoma krvavo zavrnjeni. V neki prednji postojanki se je sovražnik utrdil. Mi držimo glavno postojanko.

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa (glej avstr. poročilo!). — Armada Mackensen. Ob izlivu Buzaula in Sereta vzeli so Bolgari neki še od Rusov držani samostan. Severno-zapadno od Braila naskočile so turške čete Mihaleo. Od ruske posadke se je 400 mož vjelo; ostanek, ki je hotel pebegniti, vtonil je v Seretu. Zaplenilo se je 10 strojnih pušk.

Makedonska fronta. Vzhodno Cerne proti Strevini prodirajoče sovražne kompanije bile so nazaj vrzene.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Francozi od avstro-ogrskih čet tepeni.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 14. januarja. Uradno se danes poroča:

Mariborski prostovoljni strelec na bojišču.

(Od c. in k. vojnoliskovnega stana dovoljeno.) Spisal poveljnik čete Karl Gaischeg. (Nadaljevanje in konec*)

V 8. Sočini bitki stala je 1. kompanija v ognju; njeno hrabro zadržanje želo je bogato hvalo. Pri temu imel je dne 11. avgusta gefreiter Artur Serianz priliko, podati dokaz pogumnosti. Bil je nekemu d. b. inf. regimentu kot vojna ordonanca dodeljen; vrnil se je od nekega pota, ki ga je izvršil v najtežjem artiljerijskem ognju in pri kateremu je imel poročilo prinesiti v najsprednejšo črto, ko je udarila neka sovražna granata pred drugim vhomom v bataljonsko kaverno. Dve hrabri oficirski srci obstali ste za veke tibi, bataljonski poveljnik hauptman W. pa je bil na zadajšo steno kaverne vržen ter oslepljen. Hitro se je Serianz opustil od kamenj, ki ga je samega pokrivalo in je spravil hauptmana na prosto. Vkljub nevarnosti zopetnega strela hitel je z drugimi, ki jih je pozval njegov pogum, da pridejo na pomoč, v od eksplozivnih strelav napolnjeno skalnato votlino in je rešil še več ljudi, dokler se ni skoraj nezavesten zgrudil na tla. Srebrna hrabrostna medalja 2. razreda krasi zdaj njegova prsa.

*) Glej zadnjo številko „Stajerca“.

Vzhodno bojišče. Zapadno od Vadeni zavrnile so turške čete en ruski sunek. Drugače v rumunski ravnini vsled slabega vremena nobeno posebno bojveno delovanje. Južno-zapadno od Herestrana vzeli so včeraj zjutraj bataljoni generala Goldbacha v presenetljivem napadu višičino 701. V prostoru od Tölgyesa uspešna podjetja nemških oddelkov, ki so napravila sovražniku težke izgube.

Južno-vzhodno bojišče. Dne 11. januarja napadli so deli treh francoskih regimentov avstro-ogrsko postojanke na južnem koncu jezera Ochrida od vzhoda sem. Francoski napad je bil odbit, pri čemur so vzhodno jezera napadajoči avstro-ogrski in bolgarski oddelki sopomagali. Včeraj zjutraj pričele so naše čete s protinapadom in so vrgle sovražnika nazaj čez Ceravo.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 14. januarja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. V vzhodnih Karpatih vdrlji so severno od Zlote Bystrice nemški grenadirji na raznih krajih v rusko postojanko, so prizadeli sovražniku težke izgube in so se po povelju s plenom ter vjetimi vrnili v lastno postojanko. Južno Oito z-ceste se je naskočilo neko od sovražnika zasedeno višičino. 50 vjetih je padlo v roko napadalca. — Armada Mackensen. En ruski sunek od Seretu, severno-zapadno od Braile, je odbit.

Makedonska fronta. Med Vardarjem in jezerom Doiran vstal je en sovražni napad zoper naše postojanke južno od Stojolova b. zusepen.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

90 sovražnih ladij v enem tednu potopljenih.

K.-B. Bern, 14. januarja. Predstojnik glavnega odbora parobrodnikov Francije je v zadnji seji pribil, da uničevanje trgovinskih ladij vsled vojne podmorskih čolnov jemlje vedno večji obseg. V zadnjem tednu je bilo 90 trgovinskih ladij, med njimi 20 francoskih, potopljenih. Glavni odbor opozarja vlado še enkrat nato, da grozi francoska trgovinska mornarica popolnoma izginiti, ako bi ladjedelnice ne zamogle najnujnejše nove zgradbe izvršiti.

Vas Vadeni zavzeta.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 15. januarja. Uradno se danes razglša:

8. Sočina bitka je divjala naprej, ko je prišla 2. kompanija (poveljnik oberlajtnant I.) v postojanko. Na poti tja bila sta že poveljnik čete R. in en stelec ranjena. Začetkom je stvar še šla, čeprav je prinesel vsak dan izgube. Prišel je 4. oktober Proti pol 3. uri popoldne povišalo se je sovražno artiljerijsko delovanje do močnega bobenskega in minsko-metalnega ognja in prišlo je povelje za vrnitev v kritja. Strelce s poveljnikom čete L., ki so stali v najjužnejšem ognju na zvesti straži, doseglo je to povelje prepozno. Ena težka italijanska mina je udarila v jarek in neizprosna smrt je imela žetev. Gefreiter Thalaue in stelec Resch izkopa sta v najhujšem dežju krogel več kišt z ročnimi granatami, jih privlekla tja in sta rešila svoje ranjene ter zasute tovariše. Robmann, sanitetni vodja Smodey in sanitetni vojak Kostanjevec so prinesli, sami ranjeni, še živčim pomoč, dokler se nista oba težko ranjena na tla zgrudila. Za večino je prišla pomoč prepozno. Stelec Predikaka, ki je na nekem višjem prostoru kot vedeta stal in je bil od zračnega pritiska razstreljen mine doli vržen, zlezal je v očigled tragične uode svojih tovarišev na svoj opazovalni prostor nazaj in je vztrajal tam vkljub ljutemu ognju, dokler niso prišli po njega. Istotako zvesto je vztrajal ostanek braniteljev, dokler ni bil napad zavrnjen. Par dni pozneje je poskusil sovražnik v ozkem prostoru predreti. Dva »švarma« s poveljnikom čete F. držala sta se tam proti mnogokratni premoči in sta prizadela sovražniku z ročnimi granatami in svojimi

Vzhodno bojišče. Turške čete vzeli so v naskoku včeraj popoldne vas Vadeni, z dnji od sovražnika še zasedeni kraj južno Sereta. — Na južnem krilu armadne fronte nadvojvode Jožefa peljali so Rusi in Rumuni močne napade proti od nas v zadnjih dneh zavzetim postojankam severno doline Susita. Napadalci so bili povsod odbiti. Bolj severno nič novega.

Italijansko bojišče. V dolomitni fronti razstrelile so naše čete v predtekli noči v velikem Lagazuoi skalnatih trak na južni steni med lastnimi in sovražnimi postojankami. Razstrelba se je popolnoma posrečila. Široka odprtina loči zdaj oba nasprotnika. Na kraški fronti časovno nekaj ljutejše artiljerijsko delovanje.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 15. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Severno doline Susita bile so naše novo pridobljene postojanke od več močnejših ruskih in rumunskih sil napadene. Sovražnik je povsod odbit. — Armada Mackensen. Med izlivom Buzaula in Sereta se je v kljub neugodnemu vremenu zadnji dan od Rusov južno Sereta še držani kraj Vadeni v naskoku zavzel.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Ruski protisunki v Rumuniji odbiti.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 16. januarja. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Armada Mackensen. Včeraj popoldne sunil je sovražnik iz postojank svojega mostičja pri Ramolosa ob Seretu z močnimi množicami. Njegov napad se je razbil v nemškem artiljerijskem ognju. Zvečer zamogel je posameznih krajih v naše jarke vdreti, aljo bil je takoj zopet v protinapadu vrnjen. — Fronta nadvojvode Jožefa. Rusi in Rumuni peljali so med Susito in Kasinu v dolino proti bojni skupini fml. v. Ruzana močne napade; bili so povsod odbiti, naka neki višičini južno od Kasinu s protisunkom. Sovražnik je pustil 2 oficirja in 200 mož v naši roki. V bližini tunela Mestica-lesnesci sunili so c. in k. poizvedovalni oddelki skozi sovražno varstveno črto do ruske glavne postojanke in pripeljali 20 vjetih nazaj. Italijansko bojišče. Na kraški fronti traja artiljerijsko delovanje naprej.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

sigurnimi puškami tako težke izgube, da sta ga prisilila k begu podobnemu umikanju in sta preprečila prediranje.

3. kompanija s svojim poveljnikom F. nadomestila je 2. in je imela tudi kmalu priložnost, svoje ljudi v ognju preiskusiti. Bili so prišli težki dnevi 9. Sočine bitke. Bilo je 1. novembra, ko je sovražnik po od jutra pa do večera trajajočemu bobenskem ognju postojanke na koti... napadel. Ali naši hrabri so bili na straži in pod težkimi izgubami se je moral Lah nazaj umakniti. Čeprav smo imeli tudi mi izgube obžalovati, vendar niso stale v nobenem razmerju z onimi sovražnika. Četovodja Batsch, ki je bil s 6 strelici težko ranjen, se je pri tem posebno odlikoval. Ko je bila lastna postojanka od neke nanove postavljene sovražne strojne puške flankirana, prosil je oberlajtnant K., ker njegovo moštvo za poizvedovalne patrolje ni bilo posebno primerno, dogadati, da se potom prostovoljno se oglašajo strelcev stališče strojne puške. Strelca Samuck in Kokol, najmanjša v celji kompaniji, sta se takoj oglašila. Pregazila sta močvirje, dognala stališče strojne puške in se vrnila kmalu zdrava v važnim poročilom od svojega nevarnega patroljskega pohoda nazaj; potem nas je naša artiljerija kmalu od neprijetnega soseda oprostila. Sanitetni vojak Pollak nosil je v najhujšem ognju svoje padle ali težko ranjene tovariše iz najlutejšega okrožja ognja, pri čemur je bil sam nekaterikrat zasut.

Nemško uradno poročilo od torca.

K.-B. Berlin, 16. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča: Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Tudi včeraj je ostal sovražni napad med dolinama Kasinu in Susita brez vsacega uspeha. Na enem kraju vsiljeni Rumuni bili so s protisunkom popolnoma nazaj vrženi in smo pri temu 2 oficirja ter 200 mož vjeli. — Armada Mackensen. Po ljuti artiljerijski pripravi pričele so na obeh straneh od Fundeni močne ruske množice z napadom; par sto metrov pred našimi postojankami se je napadno valovje v našem zatvornem ognju razbilo. Pri ponovitvi napadov zvečer prišli so slabotni sovražni deli v naše jarke. bili pa takoj zopet prepodeni. Izgube sovražnika so velike.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Odgovor sovražnikov Ameriki.

Blaga misel mirovniških pogajanj, ki so jo sprožile Avstro-Ogrska, Nemčija in njuni zavezniki brez vsacega sebičnega namena, zgolj iz želje po končanju tega grozovitega prelivanja krvi, pri naših sovražnikih, zbesnelih v divjem sovraštvu, ni našla nobenega odgovora. Tudi na pošteno ponudbo predsednika Združenih držav severne Amerike Wilsona so sovražniki prav otroško-blazno s posebno noto odgovorili, v kateri proglašajo tudi svoje vojne cilje. Takih vojnih zahtev in ciljev pa bi se ne smelo niti premaganemu nasprotniku ponuditi. Mi pa smo doslej na vseh bojiščih zmagoviti. Naši sovražniki pravijo kar odkrito, da hočejo na eni strani Nemčijo ponižati in ji sleherni gospodarski razvitek za vso bodočnost odvzeti, na drugi strani pa da hočejo Avstro-Ogrsko raztrgati ter razkosati. Ameriškemu predsedniku odgovorjajo aliranci m. dr. tako-le:

„Aliranci so mnenja, da je bila nota Združenih držav izročena kot odgovor na nemško noto, da odgovarja že sama na vprašanje ameriške vlade in da po lastnih besedah predstavlja javno izjavo glede pogojev, pod katerimi bi se mogla končati vojna. Predsednik Wilson želi še več. On želi, da naj alivojujoče se države odkrito naznanijo svoje vojne cilje, ki si jih stavijo pri nadaljevanju vojne. Aliranci lahko odgovorijo na to zahtevo brez težkoč. Njihovi vojni cilji so pač znanani. Razložili so jih opetovano v izjavah načelnikov raznih vlad. Te cilje bomo podrobno razložili z vsemi kompenzacijami in nepravičnimi odškodninami za utrpljeno škodo naše-le, ko se bodo pričela pogajanja. Civilizirani svet ve, da vsebujejo ti vojni cilji vse potrebno. V prvi vrsti obnovitev Belagije, Srbije, Črne gore in dolžne kilim odškodnine, opustitev okupiranih ozemelj na Francoskem, Ruskem in Rumunskem s pravičnimi odškodninami, reorganizacijo Evrope, garancijo za trajni režim, ki temelji na spoštovanju narodnosti in pravic vseh malih in velikih narodov, nadalje tudi teritorialne pogodbe in mednarodne ureditve, ki naj ščitijo meje na kopnem in na morju pred nepravilnimi napadi, vrnitev provinc in pokrajin, ki so bile nekda-

Zabranite škodo

jo v vsakem gospodarstvu povzročata mrčesa. Često se ne ve, da je kako nenadoma se pojavljeno škodo naredil skrit mrčes. Rastline na vrtu, živila v kleti, obleka, omarah, živina v hlevu, jedila v kuhinjski sbrambi so postavljeni napadom škodljivega mrčesa, kot listnih uš, žariš, moljev, ščurkov, uši, bolh in stenic. Bolhe, stenic, muhe prenašajo bolezenske kalle, ki ogrožajo človeka in živino. Potrebno je zato, da se v vsaki hiši uporablja Fellerjev priznani mrčesni prašek „Elsa“. Po popočilih tisočev, ki so ga že uporabljal, nenavadno hitro varno učinkuje proti vsaki vrsti mrčesa. Kamor se ga potrese, uniči ves mrčes z zalego vred. Fellerjev mrčesni prašek „Elsa“ ni moč nadomestiti z nobenim drugim. Prodajne cene: 5 velikih puščic stane na vse kraje bil kron, 1 puščica, če se naroči hkrati z drugimi izdelki, bil krono. Natančno navodilo je priloženo. — Ti izborni izdelki se naročajo edino, pristni pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg šte. 241 (Hrvatska).

odvzete alirancem s silo ali proti volji prebivalstva, osvoboditev Italijanov, Slovanov, Čehov in Slovkov izpod tujega jarma, osvoboditev prebivalstva, ki se nahaja pod krvavim tiranstvom Turčije, odstranitvev osmanske države iz Evrope, ker je brez dvoma zapadni civilizaciji tuja. Nameni Nj. Vel. ruskega carja glede Poljske so jasni in objavljeni v proklamaciji, katero je izdal na svoje armade. Na taki podlagi je seveda sleherni pogajanje za mir nemogoče. Zato smo žal prisiljeni, da si vstvarimo z ojstrino meča boljše bodočnost!

Grčija sprejela ultimatum.

V zadnji številki smo poročali, da so stavili sovražniki grškemu kralju naravnost gorostasni ultimatum, s katerim hočejo Grčijo popolnoma podjarmiti, ker svoje nevtralnostinoče žrtvovati. Kakor pričakovano, je morala Grčija zahteve tega ultimata sprejeti. Grčija danes ravno nima potrebnih sredstev, da bi se brezobzirnih svojih sovražnikov ubranila. To je iz sledečega razvidno. Do konca 1915 so bile razmere na Grškem približno te-le: Grška armada ima popolnoma moderno vojno upravo. Splošna vojna dolžnost obsega službeno dobo 35 let. Mirovni preženčni službeni čas je jako kratek; znaša namreč po postavi dve leti ali se skrajša vsled dopustov na 6 do 12 mesecev. Zato so tudi mirovni kadri, za katere za rezervne divizije sploh nobenih ni, slabotni. V vojni pa zamore Grška pri neznatnih mirovniških izdatkih vendar veliko armado postaviti. Večinoma obstoji ta armada seveda iz rezervistov. Tudi organizacija in oboroženje grške armade je moderna. Vsak divizijski okraj daje v vojni eno vojno in eno rezervno divizijo. Infanterija ima 6-5 mm-repetirno puško (Mannlicher-Schönau 1903), poljska artiljerija 7-5 cm-topove (Schneider). Težko je seveda presoditi, v koliko so sedanje razmere oslabele to armado. Veliki del armade je na otokih dislociran, mnogo oseb se je pridružilo izdajalcu Venizelosu, mnogo rezervistov ni prišlo pod orožje, ker vladajo notranje zmešnjave. Enotnost v državi in armadi je odpravljena in zato je Grška takorekoč brez moči. Vkljub temu pa so imeli naši sovražniki tak strah pred njo, da niso preje mirovali, dokler ni bila grška armada razorožena. To je zopetni dokaz notranje slabosti naših sovražnikov. Podjarmili so Grčijo, brez da bi se ji upali vojno napovedati. Ali prisiliti jo niso mogli, da bi postala izdajalka in da bi nam kakor Italija in Rumunska v hrbet padla.

Izgube ladij naših sovražnikov.

J. Engel objavljva v listu „Prometheus“ od 6. t. m. zanimive številke. Okroglo 200 vojnih ladij naših sovražnikov, od ponosne linijske ladje po do strašnega podmorskega čolna, leži doslej na dnu morja. Kakšno vrednost tvorijo te potopljene ladje? V zadnjem desetletju so se gradbeni troški za linijske parnike skoraj podvojili (povišalo se je znatno hitrost, oboroženje in pancersko varstvo). Tako je stala n. p. ena ladja razreda „Patrie“ (1902/3) 28 milijonov, ena ladja istotako francoskega razreda „Duquesne“ (1915/16) pa 68 milijonov mark, medtem ko je Rusija za svoje najnovejše pancerske križarke porabila celo 76,8 milijonov. Pri srednji ceni 1750 mark za tono linijskih ladij računa Engel za Angleško izgubo 362,250.000 mark vsled potopljenja 12 linijskih ladij; 17 uničenih angleških pancerskih križark (srednja cena 1970 mark za tono) stane 530,619.500 mark; skupna vrednost 16 izgubljenih malih križark računa na 107,425.000 mark (srednja cena 1050 markov za tono.) K temu pride še za Anglijo 196,5 milijonov za 39 razruševalcev torpednih čolnov in 3,4 milijoni za 5 torpednih čolnov. Kot srednjo vrednost enega podmorskega čolna vzame Engel 3 milijone, kar bi znašalo za Anglijo okroglo 60 milijonov. Skupna angleška izguba znaša po Engelu 1.260,194.500 mark pri 578.140 tonah, torej več kot 1 1/2 milijarde! Za vse naše sovražnike pa računa Engel 731.000 ton v vrednosti

1.580,886.500 mark, torej več kot eno in pol milijarde mark. Pri temu pa še znatne izgube zadnjega časa niso računane. K temu pride pa še ogromna množina premoga, olja, streliva, hrane, ki jo je morje požrlo. Izgube sovražnikov so torej res velikanske.

General v. Kneussl.

Kralj. bavarski generalni lajtnant vitez v. Kneussl dobil je za svoje zasluge na bojišču lastnoročno pismo nemškega cesarja, v kate-

General von Kneussl.

rem se mu je tudi podelilo hrastovo listje k redu „pour le merite“. Kneussl je bil poveljnik hrabrih bavarskih divizij, ki so na Rumunskem v najtežavnejših bojih s svojo jekleno vztrajnostjo sovražnika vrgle.

Od slovenskih strank.

Opozarjamo na članek, ki smo ga v 2. številki našega lista pod tem naslovom objavili. Zdaj prinaša „Grazer Tagespost“ zopet zanimivi članek, kateremu naj sledeče posnemamo:

Kakor že v članku od 3. t. m. omenjeno, da znatni del slovensko-klerikalne stranke ni zadovoljen s tem, da se pusti dr. Šušteršič preveč od osebnih povodov voditi. Brez da bi strankino vodstvo mnogo vprašal, se je že pred vojno za koncesijo za uresničenje neke nove banke v Ljubljani potegoval in jo je tudi hvala njegovim dobrim razmerjem s pokojnim ministerskim predsednikom grofom Stürgkom že julija meseca 1914 dobil. Banka je pred kratkim pod imenom „Ilirska banka“ z ustanovnim kapitalom 1 milijona v življenje stopila. Predsednikovo mesto si je dr. Šušteršič sam pridržal; njemu na strani stoje v upravnem svetu njegov bratranec, tovarnar usnja Pollak, tega sin in deželna odbornika dr. Lampe ter dr. Pegan. Stvarnih razlogov za uresničenje nove banke ni bilo, kajti Ljubljana je z bankami in bančnimi filijalkami dovolj preskrbljena. Zanimiva je pri temu okoliščina, da boče „Ilirska banka“ pod vodstvom deželnega glavarja tudi pred malo let ustvarjeni „Kranjski deželni banki“ konkurenco delala. Pravi namen nove ustanovitve se kaže deloma v pravilih „Ilirske banke“, kajti ti obsegajo med drugim določilo, da spade v njeno okrožje tudi uresničenje pridobitnih in gospodarskih zadrug ter vodstvo dela zadrug. To je naperjeno proti (istotako klerikalni) „Zadružni zvezi“, ki se je pod vodstvom dra. Kreka močno, skoraj 600 za drug obsegajočo organizacijo razvil. Dr. Šušteršič in njegovi lastni pristaši imajo namreč načrt, mnogoštevilne v zvezi se nahajajoče hranilne in posojilne blagajne z „Ilirsko banko“ v zvezo spraviti; s tem bi prišla v položaj, pričeti takoj z živahnim delovanjem.

Ta namen je moral slabo učinkovati v krogu dra. Kreka in pri dne 30. decembra vršečem se glavnem zborovanju „Zadružne zveze“ prišlo je ob priliki nove izvolitve predstojništva do razburjene volilne bitke med pristaši obeh strank. Pri temu je zmagal dr. Krek, katerega lista je bila večinoma od zastopnikov štajerskih, koroskih in primorskih zadrug izvoljena. Pred volitvijo so se vršili živahni razgovori, katerih so se na strani dra. Kreka udeležili vikar Smolej iz Celovca, poslanec Pišek iz Orehovca in gimnazijska profesorja Jarč ter Remce. Proti uspehu volitve

je dr. Šušteršič, kakor se čuje, volilni protest pri politični oblasti vložil, ker se pri sklicanju zborovanja ni ravnalo po pravilih. Zaradi nastalih težav v notranjem Slovenske ljudske stranke postalo je tudi stališče deželnega glavarja v deželnem odboru težavno. Opirati se zamore tam le na deželna odbornika dr. Lampeta in dr. Pegana. Od ostalih treh članov pripada deželni odbornik dr. Triller slovensko-liberalni stranki, dva, prof. Barbo kot zastopnik veleposestva in dr. Zajc pa izvršujeta vojaško službo izven dežele. Medtem pa ko se je namesto vpoklicanega grofa Barbo njegovega namestnika barona Apfaltern pozvalo, je sedež deželnega odbornika dr. Zajca prazen, kajti deželni glavar je doslej opustil, njegovega namestnika, istotako Slovenski ljudski stranki pripadajočega dr. Gregoriča v deželni odbor vpoklicati. Ne da se tajiti, da to postopanje deželnega glavarja z določbami deželnega reda v nasprotju stoji in da je vsled pomanjkljive sestave deželnega odbora postavnost njegovih sklepov dvomljiva.

Tudi to mnogim strankinim pristašem ni dopadlo, da je dr. Šušteršič, odkar je bil pozvan k najvišji službi dežele, ni odložil advokatskega zastopstva dežele, ki mu je bila pod njegovim predhodnikom dr. Šukljutom izročeno. Zdaj pride vsled teh razmer celo v neprijetni položaj, da si mora kot deželni glavar sam ekspenzar nakazati, katerega zasluzi kot pravni zastopnik dežele. Mnogo je pomagal k nevolji v stranki končno dogodek, ki se je odigral v preteklem letu. Neki spoštovani zdravnik slovenske narodnosti, ki je moral iz Gorice pobegeti, prosil je za provizorično mesto distriktnega zdravnika, da bi si vstvaril v tem težkem času existenco, ker je bil vsled vojne vse izgubil. Vkljub temu, da je zlasti sedaj prav malo prosilcev za tako mesto, napravil je deželni glavar dovolitev od politične barve zdravnika odvisno in je zahteval od njega izjavo, da je pristaš deželnega glavarja, ne pa pristaš opozicije, ki se kaže v lastnem taboru. Zdravnik je nato svojo prošnjo nazaj potegnil. Taki dogodki razširjajo naravnost prepred med obema strujama Slovenske ljudske stranke, tako, da se bo dala odkrita ločitev le težko preprečiti.

Tako piše „Tagespost“ v svojem drugem, gotovo tudi velezanimivem članku. Brez da bi se za danes ozirali na politično stran te zadeve, ki je vsekakor plamteča obsodba slovensko-klerikalne stranke, izražamo vendar prav ponižno svoje mnenje, da bi bil skrajni čas za — tožbo. Kajti kranjskemu deželnemu glavarju se očita v teh člankih neverjetno korupcijo, izrabljanje svoje uradne moči v osebne sebične namene, torej stvari, ki pri honetnih ljudeh hudo smrdijo... Dr. Šušteršič je enkrat o uradnikih dejal, da „žrejo in žrejo in žrejo“, — kdo pa zdaj „žre“? Stvar je danes tako očitna in tako grda, da mora priti do konca. In res, — nam se smili slovensko ljudstvo, ki je tej vesti klerikalcem žrtvovalo vse...

Bolečine kot vremenski preroki niso redke. Poznamo celo množico ljudi, ki natančno naprej vedo, je-li bude v par urah deževalo. Približajoča se sprememba vremena označi se v bolečinah udov, trganju ali bolenju, in vsak na tem trpeči bi bil gotovo vesel, ako bi zamogel to proroško lastnost zgubiti. To je tudi prav lahko mogoče. Masirajmo boleča mesta s Fellerjevim blagodejnim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“ in bolečinski napadi bodo kmalu pončali. Mnogo zdravnikov priporoča „Elsa-fluid“ za take boleti odpravljajoče masaže in do danes pač ni nobenega drugega sredstva za obdrnjenje, ki bi bilo ednako in res zasluženju priljubljeno. „Elsa-fluid“ se kot bolečine odpravljajoče obdrnjenje tudi ne more nadomestiti. Pri temu je med vsemi takimi svredstvi tudi najcenejše, kajti 12 steklenic stane franko samo 6 kron (predvojna cena). Naroči se edino pristno pri lekarnari E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 241 (Hrvatsko). Ednako priljubljeno domače sredstvo so Fellerjeve milo odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, od katerih stane 6 škatlic samo 4 K 40 h franko, ter Fellerjev močni migrenski črtnik z zn. „Elsa“ 1 karton 1 K. Fellerjev turistiški flašter z zn. „Elsa“ v kartonu à 1 in 2 kroni povzroči hitro izginjenje kurjih oces. (c)

Izpred sodišča.

12. kazen.

Maribor, 11. januarja. 28-letni, v Leitersbergu rojeni Miha Glavič, nazadnje pomožni delavec v Faalu, bil je že 11-krat

večinoma zaradi tatvine, predkaznovan. Svojo zadnjo večjo kazen dobil je od deželnoobrambene divizijske sodnije v Gradcu januarja 1. 1915, ko je bil obsojen zaradi zločina hujskarije zoper državo na 15 mesecev težke ječe. Ko je postal zopet prost, mu je postalo takoj dolgočasno po ječi. Ukradel je decembra meseca v Mariboru 140 kron. Tako je prišel pred mariborsko okrožno sodnijo, ki mu je podelila kot 12. kazen tri mesece težke ječe.

Stroga kazen.

Berlin, 12. januarja. „Tageblatt“ poroča iz Thura: Zaradi udeležbe pri manipulacijah z žitom obsodila je kazenska sodnija voditelja vojnega žitnega urada mlinarja Bernolt na eno leto ječe in 78.000 mark denarne globe. Gotovo je kazen izredno stroga, ali zaslužena tudi v polni meri.

Kako se kavo draži.

Gradec, 13. januarja. Firma Kern & Comp. v Trstu prodala je dne 17. decembra 1915 s posredovanjem agenta Antona Amreich trgovcu Johanu Gortan v Feldbachu 30 žakljev kave po 405 K za 100 kil. Dne 15. marca 1916 kupil je Amreich to kavo zopet od Gortana nazaj i. s. po 800 K za 100 kil. Še isti dan prodal je Amreich kavo nekemu Altenburger za 910 K za 100 kil; ta mu je bil namreč denar za nakup na razpolago dal. Amreich je kupil torej vso kavo za 14.368 K, prodal jo je pa Altenburgerju za 16.343 K 60 h. „Zasluzil“ je torej brez vsacega truda 1975 K 60 h. Pri vsej tej kupčiji pa je ostala kava ležati, kjer je bila. Še Altenburger jo je pustil priti v Gradec, kar ga je koštalo 58 K 67 h, tako, da mu je prišla kava tedaj na 16.402 K 27 h oziroma ena kila na 9 K 19 h. Dne 23. marca 1916 prodal je Altenburger 15 žakljev kave agentu Gaulhoferu; ta je kavo malim trgovcem po 9 K 50 h do 9 K 80 h naprej prodal. Amreich se je pokazal pri temu kot popolnoma nepotrebni prekupčevalec, ki je blago le grozno podražil. Obsojen je bil na 1500 kron globe odnosno 153 dni zapora. — Trgovcu Gortanu se je pred sodnijo dokazalo, da je kupljeno kavo prodajal nadrobno z 91% dobičkom. Obsojen je bil vsled tega na 14 dni strogega zapora z enim trdim ležiščem na teden in 4000 K globe.

Sleparji z žajfo.

Dunaj, 12. januarja. Pred sodnijo se je imel zagovarjati neki Johan Fajfar, ki je brez dovoljenja neko „štedilno milo“ izdeloval in po previsokih cenah prodajal. Žajfa ni bila glasom izvedenecv nič vredna. Agent Jakob Weinrech kupil je od njega 1500 kil in to 470 K za 500 kil. Weinrech je žajfo zopet malim trgovcem oddajal po 525 K za 500 kil. Zato je bil tudi ta agent tožen. Dognalo se je, da je prvi obtoženec pri 100 kilah zaslužil 130 kron, agent pa 55 kron. Obtoženca sta bila obsojena vsak na 14 dni

zapora in 2000 kron globe. Poleg tega jima je odvzeta obrt in je tudi zapadlo 400 kil zaplenjene žajfe.

Tatica.

Maribor, 13. januarja. 23-letna natalkarica Katarina Cverlin je zaradi tatvine že opetovano predkaznovana. Dne 1. p. m. pobegnila je iz zadnjega svojega kazenskega zapora. Na večer istega dne se je vtihotapila v gostilno „Zur Traube“, kjer je bila prej enkrat uslužbena, ter je ukradla neki dekl 160 kron denarja in obleke v vrednosti 34 kron. Na lici mesta se je preoblekla; poten je nesla svoj tatinski plen in svojo jetniško obleko pred duri poslopja okrožne sodnije, kjer je jetniško obleko na tla položila. Potem je izginila v temni noči. Šele 19. p. m. so j vjeli in zopet okrožni sodniji izročili. Zda je bila na dve leti težke ječe obsojena

Še ena tatica.

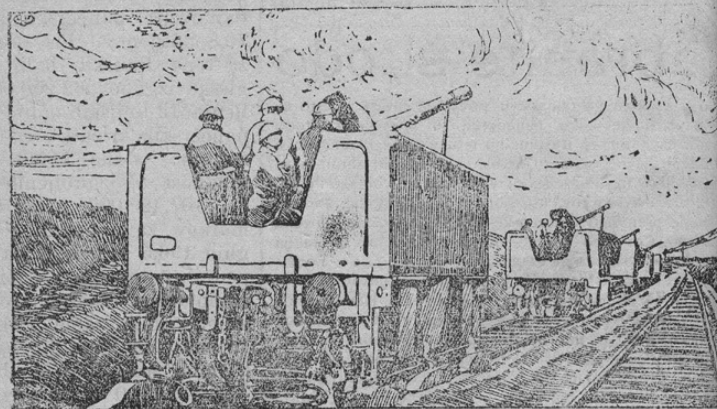
Maribor, 12. januarja. 30-letna Marija Spes, večkrat predkaznovana tatica ima navado, da krađe svoji lastni materi Uršuli Spes v Oberbreitenbuchu, kadar prid iz zapora. Z ukradenimi stvarmi pa živi pr dobro. Dne 19. oktobra p. l. je prišla zopet iz zapora. Takoj se je podala v okolico Slo Bistrice. Pokradla je zopet svoji materi 2 kil masti v vrednosti 110 kron, eno kilo suhih gob (10 kron) in pol mecenca orehov (kron). Zasačili so jo pa kmalu. Nepopoljšljiv tatica je bila obsojena na 18 mesece težke ječe; potem se jo bude oddalo prislilno delavnico.

Tatinski plen ruskih vjetnikov.

Maribor, 15. januarja. Na Hrvatskem rojeni Johan Buzina bil je uslužben kot kovaški pomočnik pri kovaču in kolarju Vincencu Tamm v Ptuju. Tam so delali tudi ruski vojni vjetniki, ker je del fabričnih prostorov stal na razpolago nekemu vojaškemu zavodu. Buzina priznava, da je sprejemal o teh Rusov predmete, o katerih je vedel, da so jih morali Rusi ukrasti. Množina in vrednost teh predmetov se ne da več dognati, ker se ni moglo izvedeti vse ruske vojni vjetnike, ki so bili pri tej stvari udeleženi. Na podlagi njegovega priznanja pa je dokazano m. dr., da je dobil od vojnega vjetnika Gerdokima Zaboroscenko dva prepasnika iz usnja v vrednosti 200 kron, o vojnega vjetnika Nikolaja Mocosowa dva posteljni odeji v vrednosti 40 kron. Dal j zato Zagoroscenku en liter žganja; obljub mu je tudi 10 kron, katere pa ni plačal. M rosowu je dal 14 kron. Od vojnega vjetnika Romana Waleh kupil je usnja za podplata za 22 kron; usnje pa je bilo okoli 80 kro vredno. Porabil je to usnje za lastne čevlje. Druge od ruskih vojnih vjetnikov ukradene erarične predmete, ki so imeli vrednost 22 kron, prodal je obtoženec za 120 kron. O sojen je bil zaradi tatinske udeležbe na mesecev ječe.

Od francoske armade.

Prinašamo sliko francoskih baterij na pancerskem vlakcu za obstreljevanje letal. To vrsto baterij rabijo Francozi zlasti na širnih bojiščih severne Frančije ter pri Verdunu, kjer omogočijo velike železniške naprave mnogostransko rabo teh baterij.

Eine französische Panzerzugbatterie für fliegende Beschießung.

En četrť milijona kazni . . .

Bern, 16. januarja. Pariška policija prišla je veliki tajni kupčiji z absintom na sled. Zloglasna soba za zajutrč Mollard bila je oblastveno zaprta. Lastnica tega lokala bila je obsojena na četrť milijona frankov denarne kazni.

Mayfarth'ov Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najzbornejši in najcenejši, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca:

Št. 0 —	65 litrov
„ 1 —	120—130 „
„ 2 —	220—250 „
„ 3 —	120—130 „

Ilustrirani katalog št. 1087 za stonj in franko.

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II, Taborstrasse 71

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

Išče se zastopnike.

Razno.

Cenjeni naročniki. Ob začetku novega leta usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“. V lanskem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah in na vseh frontah, v strelskih jarkih ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimpreje vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Cenjenim naročnikom na Ogrskem, Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini. Ogrska vlada je nameravala z novim letom preurediti pošiljanje časopisov v Ogrsko, Hrvaško, v Bosno in Hercegovino in sicer na ta način, da bi morali prebivalci teh dežel pri svojih poštnih uradih naročiti vse avstrijske časopise ter bi jih direktno sploh ne mogli ne dobivati ne naročiti. Avstrijsko trgovinsko ministerstvo pa je izposlovalo, da ostane vse pri starem in da torej vsak prebivalec Ogrske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine lahko „Štajerca“ direktno naroči pri upravništvu v Ptuj.

Vzroki druginje in navijanja cen. Dne 14. t. m. se je vršilo v Mariboru zanimivo zborovanje, na katerem je nemško-radikalni državni poslanec dr. Wichtl govoril o sedanjih gospodarskih razmerah. Začel je z vojno-žitnim prometnim zavodom z veliko napetostjo, katere vlada med cenami, ki jih ta zavod plačuje proizvajalcem in cenam, ki jih potem od konzumenta zahteva. Čudno je,

da se je rekviriranje od vsega začetka z največjo strogostjo v takih dezelah izvršilo, ki proizvajajo malo življenjskih sredstev, medtem ko se je pričelo z rekviriranjem v plodoviti Harni, na polju Marche in v notranjem Češke polagoma šele zdaj. Govornik je zahteval, da naj se vse centrale k javnemu dajanju računov prisili. Govoril je o velikanskem podražanju usnja; proizvajalci ne morejo z vojnim ministrom nobenih kupčij delati; te kupčije delajo vedno večinoma judovski prekupčevalci (Zwischenhändler), ki dobivajo seveda mnogo višje cene, nego jih zahtevajo proizvajalci. Ogrske pivovarne dosegajo dobičke od 100 do 120%. Ogromni dobiček pri sladkorju se da tudi pojasniti s fantazijskimi cenami, ki jih zahtevajo sladkorni in industriji za dobave v inozemstvo. Tako zahtevajo v nevtralni Švici 4 krone za eno kilo, medtem ko so ceno za naš sladkor pri našem turškem zavezniku v Konstantinopolu na 10 kron za eno kilo sladkorja povišali. O navijanju cen pri rumu povedal je govornik, da se nahaja na Nižje-Avstrijskem neki mož, ki vsaki teden pri rumu 20.000 kron „zasluži“. Natančno je govoril dr. Wichtl tudi o navijanju cen in velikanskih dobičkih pri petroleju. Ena sama petrolejska družba je dosegla leta 1915 čistega dobička 11.665.402 kron. Neka mala trgovka s premogom na deželi je zahtevala 3 krone več nego so se glasile postavne cene; bila je zato na 48 ur zapora obsojena. Govornik je potem izračunal, da bi — ako služi čezmerni dobiček kot podlaga za odmerjenje kazni — morali biti petrolejska firma David Fanlov z njenim 5-milijonskim dobičkom obsojena na 30.000 let ječe. Nadalje je poročal govornik o pogubni verižni kupčiji (Kettenhandel). Neka množina sveč, ki so kostale 270 kron za 100 kil, bila je po 6 tednih vsled te vrste kupčije na 840 kron podražena. Ojstro je obsojal govornik tudi za držanje Ogrske v vprašanju naše ljudske prehrane in je zahteval, da se naj Avstrija in Ogrska kot skupno prehranilno okrožje proglasi ter na ta način z obema polovicama države ravna. Z velikim odobravanjem je končal govornik svoja izvajanja. Bile so to pametne, poštene in odkrite besede!

Izid podpisovanja na 5. vojno posojilo na Štajerskem. Po dosedanji ugotovitvi nameštstva znašajo podpisovanja na 5. vojno posojilo na Štajerskem znesek približno 302 milijona kron, pri čemur pa še sploh niso vpoštevana podpisovanja pri poštnih uradih in davkarijah, ki so znašala pri 4. vojnem posojilu približno 12 in pol milijona kron, za 5. vojno posojilo jih pa še ni bilo mogoče sestaviti. Ta zares sijajni uspeh, ki presega podpisovanje 4. vojnega posojila na Štajerskem že danes za okroglih 70 milijonov kron in se ga je moglo doseči le z vsestransko udeležbo vseh krogov prebivalstva, nudi vnovič neovrčljivo svedočbo za globoko vkoreninjeno domoljubno čutje Štajercev, kaže pa tudi njih neomajeno zaupanje v pravičnost in zmago naše stvari. Prav bistveno so povečala uspeh posojila tokrat deloma zelo znatna podpisovanja okrajev in občin pri novoustanovljenem deželnem komunalnem kreditnem zavodu. Hranilnice na Štajerskem so svoje odlične uspehe pri prejšnjih vojnih posojilih še znatno prekoračile in priglasile po dosedanjih še ne končoveljavnih ugotovitvah za sebe in svoje vložnike 107 milijonov kron. Tudi podpisovanja po šolah so podala z 9 in pol milijona kron nad vse pričakovanje ugoden uspeh.

Prijave na dohodninski in rentni davek. Štajersko deželno finančno ravateljstvo razglasa, da se morajo prijave za dohodninski in za rentni davek, kakor tudi naznanila službodajalca o izplačanih mezdah in plačah za davčno leto 1917 naznaniti pri pristojni davčni oblasti najpozneje do 31. januarja t. l. Dohodninski davek mora napovedati vsak, čegar letni dohodki znašajo več kakor 2000 K, rentni davek pa vsak, čegar dohodki iz rent (naloženi denar) znašajo več kakor 1600 K, ako jih že ni leta 1916 pri davčni oblasti napovedal rentnemu davku podvržene zneske. Službodajatelji morajo prijaviti vse zneske,

katere izplačujejo na leto svojim uslužbencem in ki znašajo letno več kakor 1600 K, bodisi v denarju ali v naturalijah. Kdor tekom leta 1917 dobi plačo presegaajočo 1600 K ali pa se s plačo nad 1600 K priseli v Avstrijo, mora to tekom 14 dni javiti in za ostali del leta napraviti prijavo dohodninskega davka. Tozadavne tiskovine se dobijo pri vseh davčnih oblastih.

Naknadno prebiranje črnovojniških rojstnih letnikov 1898 do 1892 na Koroškem se vrši, — v kolikor se že ni vršilo — po sledečem vzporedu: Dne 20., 21. in 22. januarja v Spitalu; dne 23. januarja v Celovcu; za sodna okraja Celovec in Borovlje dne 23. in 24. t. v Celovcu, dne 26. t. v Feldkirchenu, za politični okraj St. Veit dne 27. t. v St. Veitu in dne 28. t. v Friesachu, dne 30. t. v Velikovecu, dne 31. t. v Sinčivasi, dne 1. februarja v Prevalju, dne 3. in 4. februarja v Wolfsbergu in dne 5. februarja v begunskem taboru v Redingu.

O izdajalskem advokatu dru. Gregorinu piše se z „Grazers Tagblattu“ iz Trsta: Slovenski odvetnik dr. Gustav Gregorin, ki je bil zdaj iz seznama odvetnikov črtan, je v političnem življenju Primorske odlično vloga igral. Leta 1908 se je udeležil vseslovenskega časnarskega kongresa v Ljubljani, kjer se je sešel z Rusom generalom Volsdimirow, z grofom Bobrinski, z voditeljem kadetov Miljukow, dopisnikom „Nowoje Wremja“ Sawinski in z večimi srbskimi politikmi. Ko je bil grof Bobrinski po kongresu Trst posetil, peljal ga je dr. Gregorin na Opčino ter mu pokazal mesto Trst z besedami: „To je največje jugoslovansko mesto!“ Med balkansko vojno je od njega peljana hotelska družba Grignano sklenila, dati srbske mu „Rdečemu križu“ za ranjene srbske oficirje 15 sob na razpolago. Pri izbruhu italijanske vojne je dr. Gregorin Trst zapustil in deluje odslej v ententnih dezelah kot član „Jugoslovanskega komiteja.“ V državnem zboru je zastopal 3. goriški volilni okraj.

Proti hrvaškim roparjem, ki razburjajo vso javnost na Spodnjem Štajerskem, je oblast pričela odločneje nastopati. V trgu Rogatec se je zbralo orožniško stražno poveljstvo, ki šteje 50 mož in ki išče po okolici ter ob hrvaški meji te nevarne zločince. Skrajni čas je, da se je od merodajne strani vsaj nekaj storilo. Ali res ne vemo, je-li bode ta odredba zadostovala. Roparji se čutijo že naravnost varne. Prebivalstvo naj gre orožnikom pri njih težki službi kolikor mogoče na roke. Tako se bode morda to grozno nadlogo odpravilo.

Cesar in časopisje. Pred kratkim je sprejel naš cesar zastopnike časnikarskega društva „Concordia.“ Na pozdravni nagovor predsednika dra. Ehrlicha je cesar m. dr. odgovoril: „Priznavam pod tako težavnimi razmerami se razvijajoče delovanje v „Concordii“ zastopanih stanovskih krogov in pričakujem, da si bode časopisje vedno pred očmi držalo, da je patrijotizem prva dolžnost vseh državljanov. Patrijotično časopisje je gotovo vedno mojega očetovskega varstva.“

Konec izdajalca. Dne 5. t. m. umrl je v starosti 60 let v ječi Steinhof pri Dunaju pisatelj in knjigotržec Franc Hovorka. Preptoval je skoraj vse slovanske države, imel s tamošnjimi družbenimi krogi znane iskrene zveze in se je nahajal par mesecev pri dunajski garnizijski sodnji pod obtožbo zločina veleizdaje; od tam je prišel v imenovani zavod.

Smrti padec. Kleparski mojster Engelbert Traugoni je imel na stehi župne cerkve v Perau pri Beljaku s snegom opraviti. K nesreči ni bil privezan. Padel je 18 metrov globoko in obležal mrtve na lici mesta.

72-letna starica iz maščevanja ubita. V okolici Ljutomeru našli so pred kratkim vdovljeno vžitkarico Marijo Erhartič, ki je 72-let stara, pred viničarsko kočjo trgovca Zimmermanna, v kateri je sama stanovala, v svoji krvi mrtvo ležati. Poleg mrljica ležali so kosi vinogradniškega kola, omadeževani s krvjo. Dognalo se je, da je nekdo starki

glavo razbil. Orožniki so aretirali najprve šest fantov iz okolice. Izpustilo se je pa 5 fantov kmalu, kajti 18-letni viničarski sin Jakob Kramberger je sam priznal, da je on starko umoril. Kramberger pravi, da je po vinogradniškem delu dne 30. decembra tri glaze vina spil. Ko je prišel na potu domov mimo viničarske kočice, prišlo mu je na um, da naj starko umori, ker je imel že dalje časa proti njej jezo. Potrkal je in ko mu je starka odprla, udaril jo je z vinogradniškim kolom po glavi; potem je šel domu. Zverinskega fantalina so odpeljali v ječo.

Roparski umor. Iz Sv. Marjete pri Wolfsbergu se poroča: Neznani zločinec je vdrl v kočo Agate Goschhammer, je staro ženo zadavil in ji oropal 30 kron denarja, dva para rabljenih čevljev ter malo srebrno uro. Roparja doslej še niso dobili.

70-letni na fronti. Vicefeldvebel Gašper Georgy, profesor teologije na univerzi v Leipzigu, praznoval je te dni na zapadni fronti svoj 70. rojstni dan.

Samomor 200 kil težke ženske. V Makarski v Dalmaciji je 50-letna vdova Klementina Matulič v morje skočila in tam svojo smrt našla. Tehtala je dva metrska centa in bila najtežja ženska v Dalmaciji. Zaradi svoje debelosti je morala že leta sem v svoji sobi, osem mesecev sem pa tudi v postelji ostati. Zdaj pa se je vendar iz postelje dvignila in je šla — v morje.

Cesarica pri vojnih slepcih. Dne 11. januarja je naša cesarica Cita na Dunaju obiskala zavod, na katerem se zdravijo v vojni oslepelih častniki in vojaki. Cesarica se je prijazno razgovarjala z vsakim posameznim vojakom in jih je na ljubeznjivi način tolažila.

Minister Höfer, načelnik vojnega prehranilnega urada, bil je zdaj od cesarja imenovan za generalmajorja.

Nadzorovalni urad za živila. C. k. namestnik nam piše: Vlada je odredila ustanovitev lastnega oddelka, kateremu naj bo poverjeno zatiranje navijanja cen, oderuštva z živil in verižne kupčije; ta oddelak, ki je pričel poslovati dne 2. t. m., sem ustanovil pod imenom „C. k. nadzorovalni urad za promet z živil na Štajerskem“. Ta urad ima nalogo, varovati koristi prebivalstva glede preskrbe z nepogrešljivimi potrebščinami, nadzorovati pravično razdelitev istih po primernih cenah in zagotoviti vsakomur, meščanu in kmetu, bogatini in siromaku, visokemu in nizkemu ono množino istih, do katere imajo pravico po veljavnih predpisih in po izmeri dobavne možnosti. Krepko in z neupogljivo odločnostjo se bo nadalje ustavilo mnogobrojnim nedostatom na polju prometa z živil, katerim je namen zadrževati zaloge, da bi se zvišale cene, nejednakomerno razdeljevati živila, nepošteno in sebično nakupičevati zaloge pri posameznikih na stroške splošnosti in tako na zadnji način kaznivo spodkopavati v moralnem in vsiljenem nam boju odporno silo naše države, in bo vsako navijanje cen, vsako oderuštvo z živil in verižno kupčijo brezobzirno udušilo. Da dosežemo zaželjeni uspeh, računam v dobro razumljeni koristi skupnosti na pošteno, dejansko sopolno vsakega dobro mislečega in pozivam vse, ki so jim znana nedovoljena in nedopustna početja na polju prometa z živil, da to takoj naznanijo k. n. nadzorovalnemu uradu za promet z živil na Štajerskem v Gradcu, Frauengasse št. 4, II. nadstropje, in imenuje vse okoliščine, ki omogočijo zasledovanje in kaznovanje krivcev.

Mletev ovs. Iznašli so nov način za mletev ovs, ki obeta mnogo dobička. Pred mletvijo se namreč oves namoči in zopet osuši, potem se ga odda v pivovarne, da se mu tamkaj odstranijo luščine, od tam pa gre oves naravnost v mlin. Na ta način je mogoče oves bolje izkoriščati in dobljena moka bo istotako mnogo boljša, ker ne bode toliko ostrih ovenih otrobov v njej ostalo.

Davek na tovarnino in železniške karte. Vlada je izdala odredbo, po kateri se bo od 1. februarja 1917 naprej pobiral od tovarnino na železnicah nov davek, ki bo znašal 15%

svote, ki jo je treba plačati za prevoz. Ako n. pr. plača kdo za pošiljatev blaga 50 kron železniške prevoznine, se mu bo priračunalo 7 K 50 v davka. Kar se tiče prevoza oseb, se bo davek na osebne karte na glavnih progah zvišal od 12 do 20%; na postranskih progah od 6 do 10%; na ozkotirnih železnicah pa od 3 do 5%. Vlada računa, da bo ta novi davek nesel državi na leto okrog 3 milijone kron. Obenem je vlada za državne železnice osebne tarife (cene za vožnjo oseb) zvišala za 30%, v katerih je že vključen zvišani davek za osebne karte.

Novo odredbe glede svinjske masti in putra. Novo urednični urad za ljudsko prehrano je izdal naredbo glede surovega masla (putra) in svinjske masti. Po tej naredbi dobe deželne vlade z ozirom na število molznih krav v vsaki deželi ukaz od urada za ljudsko prehrano, koliko putra mora dotična dežela v namene javne preskrbe oddati. Deželne vlade bodo potem določile, koliko putra mora oddati vsak posamezni politični okraj in okrajna glavarstva bodo zopet določila, koliko putra mora oddati vsaka posamezna občina. Konečno bode občinski predstojnik določil, koliko mora dati posamezni posestnik. Glede svinjske masti določa nova naredba, da bo vsako od vsacega prašiča, ki ga zakolje, (tudi če ga zakolje za domačo rabo ali pa iz sile), moral oddati teži prašiča primerni del špeha ali masti. Ta odredba in njena določila veljala bodo tudi za nazaj. Urad za ljudsko prehrano pa bo potem razpolagal, kako se razdeli na ta način dobljeni puter in svinjsko mast. Glavni namen te naredbe je, da se preskrbi s temi potrebnimi živili velika mesta in industrijske kraje ter da se prepreči oderuško zbiranje in špekulacijsko zadržavanje teh živil. O stvari bomo še govorili.

Najvišje cene za goveje in telečje meso. Štajersko cesarsko namestništvo je določilo za celo štajersko deželo, izvzemši mesto Gradec, sledeče najvišje cene za goveje in telečje meso. Te cene morajo biti javno nabite v vsaki mesnici in sploh povsod tam, kjer se prodaja goveje in telečje meso. Goveje meso: Za 1 kg govejega mesa, izvzemši meso 3. kakovosti in sicer: Meso prednjih delov s privago 6 K, meso zadnjih delov 6 K 40 v. To meso se sme prodajati samo s privago, ki znaša za meso prednjih delov 15%, za meso zadnjih delov 20%. Za 1 kg mesa za pečenko s kostmi vred, toda, brez privage 7 K 20 vin. Za en kg drugega, ne zgoraj navedenega govejega mesa 6 K. Za 1 kg govejega mesa 3. kakovosti so cene za eno krono nižje. — Telečje meso: Za 1 kg telečjega mesa za zrezke brez kosti 7 K. Za 1 kg telečjega mesa zadnjih delov 5 K 40 v. Za 1 kg prednjega telečjega mesa 5 K. Za 1 kg telečje glave z jezikom in možgani 2 K 40 v. Za 1 kg telečje glave brez jezika in možgan 2 K. Za en kg osnaženih telečjih nog 40 vin. Za 1 kg drugega, ne gori navedenega telečjega mesa 5 K. — Goveja drobovina: Za 1 kg pljuč 1 K 75 vin., za 1 kg jeter, srca, slezene 2 K 40 vin., za 1 kg govejih možgan 2 K, za 1 kg ledvic 2 K 50 vin., za 1 kg govejega jezika 4 K, za 1 kg kravjega vimena nekuhanega 1 K, kuhanega 1 K 40 v, za 1 kg blekov osnaženih 70 v., osnaženih in kuhanih 1 K. — Telečja drobovina: Za 1 kg telečjih pljuč in srca 2 K, za 1 kg jeter 3 K, za 1 kg možgan 1 K 80 v, za 1 kg jezika 2 K in za 1 kg ostale drobovine 50 vin. — Zoper tozadevne prestopke je določena denarna globa do 5000 K, ali pa kazenzapora do šestih mesecev. Policaji in orožniki, ki bi prekorajenje teh cen trpeli, prišli bi takoj v disciplinarno preiskavo. Odlok namestnije je izredno strog in je vsled tega upati, da se bode tudi v polni meri upošteval.

Sleparija. Soproga v vojni se nahajajočega kleparja Ana Kuss v Beljaku stanovala je pri pekovski vdovi Mariji Ruri. Ta ji je obljubila, da ji bode preskrbela večjo podporo, češ da ima dobre prijatelje pri vojaštvu, ki zamorejo to izposlovati. Na podlagi te obljube pa je ženi vedno le denar,

večinoma „za koleke“ izrabljala. Konečno je znašala svota tega izrabljenega denarja 245 kron. Zdaj je šele Kuss dognala, da je padla navadni sleparki v roke. Napravila je kazensko naznanilo in „vplivna“ pekovska vdova je romala v zapor.

Cigani kot ubijalci. Cigana in brata Johana ter Viktora R o j iz Schwarzenbacha pri Pliberku, med katerima je vladalo v zadnjem času zaradi ljubosumnosti hudo sovraštvo, prišla sta z očetom Viktorja, Mihaelom R o j in drugimi cigani v neki gostilni skupaj. Johan R o j je prišel s svojo ljubico. Ko sta oba odšla, zasledovala sta ju Miha in Viktor R o j ter ju vstavila. Miha je prijel Johana za vrat in ga davil, medtem ko mu je dal Viktor več sunkov z nožem. Johan se je zgrudil na tla in je kmalu nato na prizadetih ranah umrl. Mihaela in Viktorja R o j so odpeljali v deželno sodnijo.

Rudarska nezgoda. V rudniku Skolis-Velenje ponesrečil je 50-letni rudar Jožef Kresnik na ta način, da je prišel pod rudniški vlak, katerega ni pravočasno opazil. Levo nogo mu je skoraj popolnoma odtrgalo. Kresnika so nezavestnega v celjsko bolnišnico odpeljali. Dvomi se, da bi okreval. Nesrečnež je oče večih nepreskrbljenih otrok.

Nezgoda. Vžitkarica Marija Celestina iz Bevskega nabirala je z večimi drugimi osebam v rudniku v Trbovljah premog. Kar nakrat se je odtrgal veliki kamen iz višočine 35 metrov in je padel Celestini tako nesrečno na nogo, da jo ji je zlomil. Ponesrečeno so odpeljali v celjsko bolnišnico.

Prošnja deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru. Piše se nam: V letnem poročilu tega zavoda bode izšel spominski list, v katerem bodo navedeni vsi učitelji, demonstratorji in bivši učenci te šole, ki se udeležujejo te velike vojne in so bili vsled hlabrosti pred sovražnikom ali za druge vojne službe odlikovani, ter tudi oni, ki so našli junaško smrt za domovino. Prosi se torej vse svoje, tovariše in druge, ki o tem kaj vedo, da naj pošljejo kratko naznanilo na direkcijo deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru, sploh, da naj direkciji stalno o takih dogodkih poročajo. V poročilih naj se zanesljivo naznani vrsta čete (Truppenkörper), v kateri dotičnik služi, šaržo, vrsto odlikovanja, bojišče, kjer je padel, ali kraj, kjer je podlegel na bojišču pridobljenim ranam. Te vesti se prosi tudi za bivše šolarje s tem zavodom zvezane deželne viničarske šole v Burgwaldu pri Mariboru.

Lepa dekla. Pri posestnici Antoniji Blümel v Pöllingu na Koroškem uslužbena, zaradi tatvine že opetovano predkaznovana dekla Jera Pleinšab ukradla je svojemu gospodarju okoli 550 kron, svoji gospodinjji pa mnogo obleke in perila. Oddali so tatico deželni sodniji.

Električna razsvetljava v Mariboru. Mariborski občinski svet je pri mestni hranilnici sprejel posojilo v znesku 1,300.000 kron po 5% obresti, s katerim se bode krilo stroške za vpeljavo električnega toka od tvornice v Faalu v mesto. Prihodnjo poletje se vpelje v Mariboru električno razsvetljavo in oddajo toka.

Na sramotni oder! C. k. nižjeavstrijski namestnik izdal je odlok na vsa okrajna glavarstva, magistratnega direktorja dunajskega in mestne svete v W. Neustadtu ter Waidhoffenu, s katerim se odredi boljši učinek kaznovanja dražiteljev življenjskih sredstev. Vsajavnost naj odslej imena vseh onih izpozna, ki predpise glede življenjskih sredstev s tem resnem času prezirajo; zato se mora skrbeti za kolikor mogoče široko razširjenje takih kazni. Vsled tega morajo okrajne oblasti na Nižje-Avstrijskem od 1. januarja 1917 naprej imena zaradi ponarejanja in navijanja cen v življenjskih sredstvih obsojenih oseb na uradni tabli okraja ali občine dotičnika ter v uradnem listu okrajne oblasti naznaniti. Ta imena morajo biti nabita na uradnih tablah skozi 14 dni. Tudi v krajevem časopisju se morajo objaviti imena vseh teh domovini sovražnih prekupčevalcev življenjskih sredstev; pri vsakem posamezniku pa se mora tudi navesti,

zakaj je bil kaznovan. — Po našem mnenju je ta odredba e. k. namestnika na Nižjem Avstrijskem jako pametna in tudi potrebna. Dobro bi bilo, ako bi se po vsej državi razglasila. Kajti brezobzirni boj zoper dražitelje življenja, naj si bodejo potem tega ali onega stanu, je neobhodno potreben, ako hočemo v tej nam vsiljeni svetovni vojni izdržati.

Zadnja želja. V splošni bolnišnici v Pragi ležala je neka ženska na smrt bolana. Ob božiču rodila se je v njenem srcu zadnja želja in prosila je zdravnika, da ji naj prepisrbi le enkrat še — eno zemljo. In res, bolnišnični pek ji je spekel lepo, belo zemljo. Z veseljem smehom zavzivala je žena zemljo, katero že več kot dve leti ni pokusila; potem je umrla...

Proti ušivim lenuhom. Nemško policijsko ravnateljstvo v Varšavi je izdalo sledeči zanimivi in gotovo opravičeni ukaz: „Vse osebe, ki se dobe na ulicah mesta Varšave raztrgane, umazane ali ušive, tako, da zamore njih zanemarjeno stanje vzbuditi javno nevoljo, bodo v prihodnje odpeljane v zapor, kjer jim bodo odstrigli lase in brado ter jim pregnali uši; preje se jih ne bode izpustilo, dokler ne bodejo svojih oblek osnažile in spravile v primerno stanje. S tem nastali stroški se bodo pokrili s prisilnim delom.“ — Pametna odredba! Ali kričanje in javkanje poljskih judov bode pač grozovito...

Velike sleparije pri javnih dobavah se je odkrilo na Dunaju. O temu se poroča: Preiskava zadeve Wetzler pričela je že 21. novembra. Takrat sta bila oficijal Jaroslav Kedes in revident severno-zapadne železnice Aleksander Koch aretirana, ker sta bila dva vagona ovs, lastnino erarja, neopravičeno prodala. Dognalo se je, da je Koch oves lastniku vozov Henriku Spitz za 20.000 kron prodal. Od tega denarja je obdržal za se 3000 kron, 17.000 kron pa je izročil oficijalu Kodesu. Kodes in Koch sta priznala svoj čin. Tako se je izvedlo, da sta tudi oficijal Franc Matiašek in Vladimir Szutka v to zadevo zapletena. Oba sta bila aretirana in sta priznala, da sta od začetka vojne sem nepretrgano erarju blago odtegovala ter za najmanje pol milijona kron škode napravila. Izjavila sta, da sta bila v to sleparsko postopanje zapeljana od nadoskrbnika Emila Leinweber. Kradlo se je večinoma oves, koruzo, moko, cvibak in kavo. Večje dobave se je potrdilo in plačalo, brez da se jih je v resnici dobavljalo, že plačano blago liferantov pa se je še enkrat prodalo ter od liferantov zopet v promet spravilo. Zaprlo se je še: opravitelja firme Kitzler, Maksa Birnbau, direktorja tvornic redilnih sredstev, Maksa Smolka. Nadalje

Politična šala.

Naša zabavna slika kaže francoskega vrhovnega poveljnika na Balkanu, generala Sarrail, ki jaha na zdinjanem konju. V svojem strahu kriči: „Sacre bleu! Iz tega zna še lepa stvar postati!“ Konj pomeni Grško, katero so naši sovražniki hoteli popolnoma podjarmiti, ki je pa vedno še tako nemirna, da jim dela veliko skrbi.

„V slogi je moč!“ To lepo geslo doseglo je ravno v tem resnem času v polnem obsegu svoj velevažni pomen. — V tesni slogi dosegle so naše države na vseh bojiščih izredno lepe uspehe in noben sovrag jim ne more več kljubovati. To je edino in najbolje jamstvo izvojevanja zmagovitega in trajnega miru ter blagostanja države.

Prijatelji in somišljeniki! Čitajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“, kot edinega zaščitnika kmetskega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!

je prišla firma Floridsdorf-fabrikruha akc. dr. v preiskavo in je bil njen direktor Evgen Schmalz zaprt. Istotako se je izročilo deželni sodnji trgoveca Baderle ter nekega fabrikanta špirta. Preiskava še ni končana. Jako visoka svota škode je krita po premoženju obtožencev.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 17. januarja. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Armada pl. Mackensen. Pri Vadeni vzel smo naprej potisnjene turške straže pred premočnimi sovražnimi silami v glavno varstveno črto nazaj. Neki sovražni napad 2 km zapadno od Vadeni bil je z našim zatvornim ognjem vstavljen. — Fronta nadvojvode Jožefa. Med dolinama Kasinu in Susita pričeli so Rusi in Rumuni z močnimi silami z napadom. Posrečilo se je sovražniku, utrditi se na neki visočini, medtem ko je bil na ostalem frontnem delu popolnoma zavrnjen.

Italijansko bojišče. Na kraški visoki planoti in v Vipavski dolini se je artiljerijsko delovanje zopet oživilo.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Hüfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 17. januarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ljutemu artiljerijskemu ognju so sledili popoldne ruski napadi proti našim postojankam južno od Smorgona, ki so bili odbiti. V ozki fronti vsiljeni sovražnik bil je nazaj vržen. Postojanka je popolnoma v naši roki. Mnogoštevilni mrtvi Rusi krijejo napadalno polje. Ponoči se je na raznih krajih prodirajoče oddelke zavrnilo. — (Nadaljevanje glej v avstrijskem poročilu!)

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Zmagoviti nemški letalci.

W.B. Berlin, 17. januarja. (Uradno.) Vkljub neugodnemu vremenu, ki je letalno delovanje v mesecu decembru znatno omejilo, zamogli smo sovražniku velike izgube prizadeti. Mi (Nemci) smo izgubili 16 letal, naši nasprotniki pa 66 letalnih strojev, od teh 48 v zračnem boju, 16 vsled streljanja od zemlje, 2 vsled neprostovoljnega izkrcanja; od teh

jih je 22 v naši lasti, za našo črto doli padlo pa je 44 letal.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejne.

Dne 20. januarja v Bučah-Bonski gorii**, okr. Kozje; v Schwabenbergu**, okr. Deutschlandsberg; v Birkfeldu; v Št. Rupertu**, okr. Weiz; v Blaindofu, okr. Hartberg; pri Sv. Jakobu im Walde, okr. Vorau; v Obdachu**; pri Sv. Lenartu v Slov. Gor**; v Saazkogelnu, okr. Feldbach; v Kallwangu okr. Mautern; v Ernovžu**, okr. Lipnica; v Brežicah (svinjski sejem); v Teuffenbachu**, okr. Neumarkt; v Kleinsödingu, okr. Voitsberg.

Dne 22. januarja v Teharjih**, okr. Celje; v Brežicah (svinjski sejem); v Mozirju**, okr. Gornjigrad.

Dne 23. januarja v Gleinstätten**, okr. Arvež; v Ormožu (svinjski sejem).

Dne 24. januarja v Mariboru*; v Imenem (svinjski sejem), okraj Kozje.

Dne 25. januarja pri Sv. Pankraciju, okr. Graška Okolica; v Koprivnici**, okraj Kozje; v Artičah**, okr. Brežice; v Slovenjem Gradcu**; v Studencih, okr. Slovenska Bistrica; v Feldbachu*; v Lipnici*; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 26. januarja v Rogatcu (svinjski sejem).

Nesreča z izpadanjem las in slabe rasti las najlepši naravni kinč izgubiti, zadene le tistega, ki svojih las ne neguje. Zato priporočamo rabo Fellerjeve znamenite pristne Tannochina poma da za rast las „Elsa“. Predvoje cene: 1 posodica št. I 1 K 60 h, št. II (močnejša vrsta) 3 kron. Za negovanje hrk priporočamo Fellerjevo mažo za brke, 1 posodica 50 vin. Se dobi pristno le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko).

Loterijske številke.

Gradec, 17. januarja 1916: 6, 29, 81, 89, 11.
Trst, 10. jan. 1916: 9, 14, 34, 49, 46.

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Ferlach (Borovlje) na Koroškem.

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške. Reparature, preuredbe, strokovnjaško, zlasti nove cevi z netošeženo sigurnostjo strela in nova kopita najceneje. 455
Ilustrovani cenik brez stroškov.

Mesarski učenc

krepak in zdrav, iz dobre hiše, se takoj sprejme pri Aleksandru Vaupotič, gostilničarju in mesarju v Ljutomeru. 20

Kdo da malo posestvo

v najem? 3—5 oralov zemlje. Ponudbe na Johan Wesenjak, Cirkovec, Pragerhof. 5

Fotografije (Porträt) kot znamke

22 (marke liki znamkam na pisnih) in dopisnicah slika izdeluje po vsaki poslani fotografiji po cen. Otto Neumann, Prag, Karolinent., št. 130. Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko.

Schwefel-Einschlag

Žveplo za sode.

Alaun-Galuno

Zoper Oidium!

Natriumthiosulfat in Kaliumpermanganat

in se dobi v medicinalni drožeriji „Zlati križ“ v Ptuj (preje Wegschaidler). 15

Gostilna

se prodajo ali daje v najem, ob okrajni cesti Poljčane-Studenice-Makole, 15 minut od cerkve ležeča, z lepo hišo, gosp. poslopjem in velikim vrtom. Sposobna je tudi za vsacega rokodelca. Več se izve v Mariboru, Parkstrasse 18, vrata 4, ali pa pri gosp. Geuer v Poljčanah. 19

500 kron

Vam plačam, ako moj iztebniš korenin Riabatsan Vasa Kurja oves, bradavice in t/do kžo ne odpravim v 3 dneh brez bolečin. Cena ene posodice z garancijskim pismom K 150, 3 posodice K 4—6 posodic K 650. Stotero zahvalnih pisem. Komévy, Kaseanu (Kass) I. postni predal 12/27 (Ogrsko).

Vorsicht, es bockt!

Sacre bleu! Das kann ja eine schöne Geschichte werden!

Resna ženitna ponudba.

Vdova z enim sinom, stara 37 let, zemljiška posestnica, 4 krave in 3 golobe, blizu ceste, se želi z enim primernim fantom ali pa vdovcem omožiti. Več se izve pri upravnistvu tega lista. 21

Cenjeni naročniki

se prosijo, ob začetku sedanjega leta, da naj blagovolijo naročnino takoj vpsolati, ker je naročnina pri nas kakor pri vseh časopisih vnaprej plačati.

V novem letu 1917 stane naročnina za celo leto:

v Avstriji K 5.—
v Nemčiji „ 7.—

Na Ogrskem (Hrvatskem, Slavoniji, v Bosni in Hercegovini) stane naš list K 6.50; iz teh dežel pa ne sme denar na nas naravnost pošiljati; kdor hoče v teh deželah „Štajerca“ v novem letu dobivati, ga lahko naroči in plača direktno v Ptuj.

Pristaši in prijatelji! Delujte z vsemi močmi za razširjenje našega lista.

Viničar ali viničarka

z večimi delavskimi močmi, se takoj sprejmeta pri trgovcu Karl Kasper v Ptuj. 13

Posestvo na prodaj.

Hiša, gospodarska poslopja, 15 johov zemljišča i. s. 1½ joha novega vinograda, 8 johov gozda, drugo njive in travniki s sadnim drevjem. Cena 10.000 K. Več pove J. Hönigmann, nadučitelj, Sv. Duh-Loče pri Poljčanah. 10

Zanesljivi, trezni, pridni oženjeni

viničar

brez malih otrok sprejme se s 15. februarjem 1917 od A. Faleschini, Libna, pošta Videm na Štajerskem. Letna plača 600 K, stanovanje, kurjava, 1 njiva, mleko, pijače, na leto eno prasce. — Viničarka ima preskrbeti vrt in živino. 17

Prodajalka

in

trgovski učenec

se takoj sprejmeta v trgovini mešanega blaga

Josef Presker, Zreče

pri Konjicah. 6

Nobenega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. „Fides“ odpravi bolečine pri votlih zobeh, kakor pri trdovratnem revmatičnem zobobolu, kjer so odrekla vsa druga sredstva. Brez uspeha denar nazaj! — Cena K 1.50. 3 tube 4 krone. 6 tub K 5.50. Nobenega zobnega kamna več. Snežnobele zobe dosežete po „Elta-Zahnfluid“. Takojšnji učinek. Cena K 2.—, 3 steklenice K 5.—. Kemény, Kaschau 1., poštni predal 12/Z 26. Ogrsko. 447

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

I kopelj z vročim zrakom, uare ali „Brausebad“ z rjubo K —70

Les pravega kostanja

kupuje po najvišjih dnevnih cenah Alexander Rosenberg, Graz, Annenstraße 22. 1

Armadne ure na napestnik

natančno regul. in repasirane, nikel ali jeklo K 12, 16, 20. Z radij-svetilnikom K 16, 20, 24. V srebru K 18, 24, 28. Z radij svetilnikom K 30, 36. Srebrna ura na napestnik K 30, 36, 40. 3 leta garancije. Razpošilja po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur Hanns Konrad, c. in k. dvorni literant, Brůx št. 1503 (Češko). Glavni cenik zastoj in poštine prosto.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-60 K, vel. stekl. 2-40 K proti kašlju, težki sapi itd. Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu 1-50 K. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1-50 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Biburški živinski prašek à 1-50 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60. — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1-50. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroskem. 49

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klančnice in piinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po sahtovi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Kupujem

svinjske kože

po najboljših cenah in jih prevzame v strojenje

Josef Goriupp

usnjarstvo in trgovina z usnjem v Ptuj.

Zagotovljen uspeh

Tisočero zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 9

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3-30, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8-80.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Lackiererg. 61K.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomaga“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh. Sprejemajo se:

v Ptuj pri upravi lista;

v Celju pri gosp. Fritz Rasch;

v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

Najboljši uspeh!

Najzmernejše cene!

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

več vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

100 litrov domače pijače

osvežujoče, slastne in žejo gaseče si lahko vsado sam napravi z majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, muškati brusovec, poprovi metovec, pomarančevce, prvenčevce, višnovec. Neuspeh izključen.

Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma ali žganja. Sestavine z natančnim navodilom stanejo K 10.— franko po povzetju. Za ekonomije, tvornice, večja gospodarstva, delavnice itd., neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delazmožnost nič ne trpi. 433

Jan. Grolich, Engel-Drogerie Brno 636, Moravsko.

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.